

До 70-річчя визволення Андрушівщини від німецько-фашистських загарбників

Командир «Молодої гвардії» і Житомирщина

Пригадує, як в 1948 році на кіноекранах країни почав демонструватися фільм «Молода гвардія», створений режисером С. Герасимовим за однойменним романом О. Фадєєва. В ньому розповідається про героїчну боротьбу комсомольсько-молодіжної організації з німецько-фашистськими окупантами у Красnodоні. Фільм викликав, за

сучасним висловом, справжній фурор. Ми, шести-семикласники Скраглівської семірички, після уроків кілька разів ходили на його перегляд до Бердичева, а потім дивилися в своєму клубі. Та я, власне, не про фільм, а про долю командира цієї легендарної «Молодої гвардії» Івана Туркенича (фото), і як вона пов'язала його з нашим поліським краєм.

По-перше, він закінчив Житомирське Червонопрапорне зенітно-артилерійське училище. Щоправда, тоді, в 1941 році, воно базувалося в Севастополі і називалося Севастопольське зенітно-артилерійське училище. Тільки в 1946 році воно було переведене до Житомира і в 1947-ому одержало вищезгадану назву. В усякому разі і сьогодні у Житомирському військовому інституті імені С. П. Ко-

рольова його вважають своїм випускником, про що свідчить встановлена на честь Героя Радянського Союзу Івана Туркенича меморіальна дошка.

По-друге, коли в січні-лютому 1943 року німці викрили підпільну організацію і багатьох молодоговардійців закатували, Іван Туркенич зміг уникнути арешту і в березні 1943 року влився в діючу армію, був призначений командиром мінометної батареї 163 стрілецького полку, а потім - помічником начальника штабу 473 артилерійського полку 99 стрілецької дивізії. За бойову діяльність у підпіллі він був нагороджений орденом Червоної Зірки та медаллю «Партизану Вітчизняної війни». В листопаді 1943 року ця дивізія була передана 1 Українському фронту і брала участь у Житомирсько-Бердичівській операції. В грудні

1943 року біля села Раковичі Радомішльського району Іван Туркенич проявив справді героїчний вчинок. Артилеристи під його командуванням прикривали піхотинців. Та раптом з'явилося п'ять німецьких танків, які рухались прямо на батарею. Влучним вогнем особисто капітан Туркенич підбив три танки, решта відступила. Дивізія з боями просуvalась до Житомира, а 31 грудня 1943 року брала участь у його звільненні. Таким чином, Іван Туркенич є учасником визволення нашого обласного центру від німецько-фашистських загарбників.

По-третє, за проявлений героїзм при звільненні Житомира згадана дивізія, в якій служив наш герой, одержала назву «Житомирська Червонопрапорна стрілецька дивізія» і продовжувала свій бо-

йовий шлях. Сам же Туркенич був призначений помічником начальника політвідділу дивізії з комсомольської роботи. В бою на підступах до річки Віслока (Польща) 13 серпня 1944 року він був смертельно поранений. Поховали його у польському місті Жешув. 29 серпня 1944 року командування дивізії посмертно представило його до звання Героя Радянського Союзу, але був він нагороджений орденом Вітчизняної війни. З часом керівництво, партія і комсомольська організація Житомирського вищого училища радіоелектроніки ПВО почали клопотатись про перегляд оцінки бойових подвигів свого випускника і присвоєння йому звання Героя Радянського Союзу. Тринадцять років листування, з цього приводу були неодноразові виступи в засобах

масової інформації, питання порушувалося на XXIV з'їзді комсомолу України. І лише 5 травня 1990 року справедливість взяла гору - тодішній Президент Союзу РСР М. Горбачов видав Указ про присвоєння Івану Васильовичу Туркеничу звання Героя Радянського Союзу.

І нарешті біля села Раковичі в свій час був встановлений обеліск бійцям, що вели бій за це село, а навколишнє поле було назване Івановим. 23 червня 2010 року тут урочисто відкрили красивий гранітний пам'ятник-монумент Герою Радянського Союзу Івану Туркеничу.

Курсанти і викладачі Житомирського військового інституту відтворили експозицію тодішнього бою.

Петро МИХАЙЛЕНКО,
член НСЖУ

Туристичними маршрутами

БРАЗИЛІЯ - АРГЕНТИНА: враження незабутні

(Закінчення. Початок в газ. № 1)

Хочете знати, що таке «фавели»? Це майже 600 поселень, які були засновані майже 200 років тому. Виникали вони таким порядком. У підніжжя гори колись почали селитися біднота, біженці. Потім над житлом одних зводили свої помешкання другі, над ними - треті. І вирости такі собі «мурашники» з усякого непотребу, без вулиць, часто без однієї стіни, з вузькими

не було ніякої інформації ні про Україну, ні про наших сусідів.

Щоцатило побувати у суперному ресторані. Перед входом завжди стоять поліцейські машини. Сюди звично заходять «зірки» бразильських серіалів, всякі короновані й некороновані правителі і, звичайно, місцеві мільйонери. Інтер'єр вражає вишуканістю, оригіналами старовинних картин. Обслуговування ще те! Біля нас «танцювали» 6 офіціантів-про-

в Аргентині (дочка моя їхала туди у справах, я ж - заради інтересу). Думала, що після Бразилії мене вже нічим не здивуєш. Але дарма - у столиці Буенос-Айресі нас чекала справжня казка: будинки-палади, що нові, що старі до блиску чисті, ніде ні пилінки, ні тріщинки. У своєму багатстві, у своїй красі все має величний вигляд, не можна надивитися на навколишню красу. Вражає відчуття великого простору скрізь. На-

приклад, вулиці до ста і більше метрів завширшки, машини дев'ятьма рядами їдуть в одну сторону і стільки ж в протилежну. Площі величезні, іноді на них вміщаються по два пам'ятники (до речі, дуже красиві) місця вистачає всім. Відчувається європейський стиль такого собі іспано-італійського міксу.

Є велика кількість парків, з наших дерев надбала тільки липу, наче родича зустріла. В столиці красується єдиний у світі монумент квітці, зроблений (зовсім не

вириться) з аеровідходів.

Дуже багато вишив - навчання в них безкоштовне. Вражають красою і величчю костели. Люди одягаються скромно, переважають чорні, коричневі, білі відтінки, ніяких паєток, рюшків, яскравих кольорів. Магазини, як палади, із захмарними для нас цінами. І над усім його величчя танго. Якщо Ріо-де-Жанейро самбує, то Буенос-Айрос тангує. Танцюють всі, але смак дійства краще відчутти на шоу, яких тут безліч. Пари танцюють поряд із столиками із свічками, за якими сидять глядачі. Оркестр - за спинами. Ти в полоні музики, танцю і співу. Словами цього не передати - треба побачити.

Щось залишило і присмуток на душі. Це знамените кладовище Ricoletta, на вході до якого напис: «Тут покояться ті, хто обігнав нас на дорозі життя». А завершити подорож на оптимістичній ноті нам допомогли відвідини музею сучасного мистецтва.

Регіна ЛОЗИЦЬКА
Одеса - Андрушівка

Вклонились пам'яті борців за Україну

Щороку, коли на уроках історії України вивчаємо з дітьми тему «Коліївщина», я беру восьмикласників в с. Кодню, щоб вшанувати пам'ять наших земляків, які воювали проти польської шляхти за свободу й незалежність українського народу.

Так було і цього року. Діти взяли квіти, вінок і з уроку історії ми поїхали до місця страти учасників народного повстання, що в сусідньому районі, де зараз височіє пам'ятник народним героям. Там я розповів школярам про події, що відбувалися на цьому місці влітку 1768 року. Скільки було страчено

невинних людей, скільки дітей осиротіло. Діти вклонились пам'яті борців за незалежну Україну, поклали квіти до підніжжя монумента. Ця екску-

рсія залишила в серцях підлітків незабутній слід. **Валерій БАЧИНСЬКИЙ,** вчитель Великомошківської ЗОШ І-ІІ ст. Фото **Алли СИЧ**

Зима йде - свята веде

ЗИМА ЙДЕ - СВЯТА ЗА СОБОЮ ВЕДЕ. А їх багато. Всі вони пов'язані з давнім українським народним буттям. Бо взимку і роботи менше, і вечори довші. А кожне свято по-своєму цікаве, красиве, захоплює.

Вчителька Шанчук Т. М., класний керівник 6-го класу, ознаймила своїх вихованців з легендами про різдвяні події своєї давнини. Дізнались діти і про прадавні народні традиції святкування Дня Святого Миколая, Різдва Христового, свята Василя

і Маланки, Святого Водохреща. Учні були захоплені красою і мудрістю народних традицій, зачаровано слухали біблійні оповіді і легенди про народження Ісуса Христа, про Божу Матір і Святого Миколая. Дізнались, які колядки виконували, хто і коли ходив щедрувати та колядувати, як одягались, як вітали зі святом, з'ясували, що таке вертеп. Зібравши достатньо інформації, вирішили відтворити події Різдва свята.

27 грудня відбулося свято «Бо прийдуть до тебе три празники в гості».

Батьки, вчителі та гості були вражені, розчулені і приємно здивовані змістом колядки та натхненним її виконанням.

Діти за всіма правилами привітали присутніх з Різдом Христовим. Голози маленьких колядників звучали під супровід баяна. Гостей частували кутею, узваром, пампушками та варениками.

Після закінчення свята батьки висловили вдячність організатору Шанчук Т. М. та її вихованцям.

Наталія ЯВОРСЬКА
Фото автора
с. Бровки Перші

8 МЛРД. ОСІБ ЖИТИМУТЬ НА ПЛАНЕТИ У 2020 РОЦІ, ПОРАХУВАЛИ ЕКСПЕРТИ ООН. ТИМ ЧАСОМ НА 1 СІЧНЯ 2014 РОКУ ЧИСЕЛЬНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЗЕМЛІ СТАНОВИТЬ 7 МЛРД. 137 МЛН. 577 ТИС. 750 ОСІБ.